
OBSAH

Seznam zkratek.	6
Předmluva k 1. vydání.	8
Předmluva ke 2. vydání	11
Předmluva ke 3. vydání	13
1. MEZINÁRODNÍ VZTAHY: POJEM, PŘEDMĚT A VÝZKUMNÝ ZÁMĚR	16
1.1 Studium mezinárodních vztahů v historické perspektivě. . . 19	
1.2 Rozvoj studia MV a vznik podoborů disciplíny MV 26	
1.2.1 Teorie mezinárodních vztahů 26	
1.2.2 Bezpečnostní studia. 33	
1.2.3 Studium mezinárodních organizací 38	
1.2.4 Mezinárodní politická ekonomie 42	
1.2.5 Výzkum řešení konfliktů 45	
1.2.6 Rozvojová studia. 49	
1.3 Mezinárodní vztahy v České republice 52	
2. STRUKTURÁLNÍ POJMY OBORU MEZINÁRODNÍ VZTAHY	57
2.1 Hierarchie a anarchie 57	
2.2 Polarita 59	
2.3 Moc 63	
2.4 Suverenita 65	
2.5 Závislost, nezávislost a vzájemná závislost 66	
2.6 Symetrie a asymetrie 67	
2.7 Centrum, periferie a semiperiferie 67	
2.8 Metafory, modely a hry 69	
2.8.1 Teorie her: hra s nulovým a nenulovým součtem 71	
2.9 Analytické roviny ve výzkumu mezinárodních vztahů . . . 73	

3. FORMOVÁNÍ MEZINÁRODNÍHO SYSTÉMU – MEZINÁRODNÍ SYSTÉMY VE SVĚTOVÝCH DĚJINÁCH.	78
3.1 Rané mezinárodní systémy	79
3.2 Vznik moderního státu.	83
3.3 Vestfálský systém a jeho šíření do mimoevropských oblastí	86
3.4 Globální vestfálský systém aneb Krátké 20. století.	91
3.5 Mezinárodní systém 21. století: cesta k postmodernímu mezinárodnímu systému?	97
4. TEORIE MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ	106
4.1 Realismus: stát, moc a bezpečnost.	106
4.1.1 Společné rysy realistických směrů	108
4.1.2 Od realismu k neorealismu	111
4.1.3 Realismus po skončení studené války	116
4.2 Liberální tradice v mezinárodních vztazích	118
4.2.1 Ekonomický liberalismus	119
4.2.2 Demokratický liberalismus/neoliberální internacionalismus	122
4.2.3 Liberální institucionalismus/teorie evropského integračního procesu	124
4.2.4 Neoliberalismus/neoliberální institucionalismus	126
4.3 Racionalismus vs. reflektivismus: kritické teorie MV	129
4.3.1 Neomarxismus.	130
4.3.2 Sociální konstruktivismus: most mezi racionalismem a reflektivismem	133
5. MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE.	139
5.1 Definice mezinárodních organizací	140
5.2 Historie mezinárodních organizací	143
5.3 Klasifikace mezinárodních organizací.	146
5.3.1 Klasifikace podle typu členství	146
5.3.2 Klasifikace podle rozsahu členství	147
5.3.3 Klasifikace podle cílů a pole působnosti.	148
5.4 Role mezinárodních organizací	150
5.5 Funkce mezinárodních organizací.	151

5.6 Mezinárodní nevládní organizace	154
5.7 Nadnárodní korporace	157
6. ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ	159
6.1 Struktura OSN.	161
6.2 Činnost OSN	171
6.2.1 Udržení mezinárodního míru a bezpečnosti	171
6.2.2 Podpora rozvoje a spolupráce v hospodářské a sociální oblasti	175
6.3 Reforma OSN	178
7. ŘEŠENÍ KONFLIKTŮ V MEZINÁRODNÍCH VZTAZÍCH.	181
7.1 Mezinárodní konflikty: koncepty a trendy	181
7.2 Dynamika konfliktů	185
7.3 Předcházení konfliktům a postkonfliktní rekonstrukce.	190
7.4 Aktéři předcházení vypuknutí násilí a řešení konfliktů.	195
8. KONFLIKT VÝCHOD-ZÁPAD A JEHO VÝVOJ.	198
8.1 Analýza struktur a procesů.	199
8.2 Jádru a geneze konfliktu Východ-Západ	203
8.3 Regulace konfliktu Východ-Západ	204
8.4 Cesta k ukončení konfliktu Východ-Západ a obnovení multipolárního mezinárodního systému	217
9. STRUČNÝ SLOVNÍK POJMŮ V OBLASTI MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ.	220
10. ELEKTRONICKÉ ZDROJE VE STUDIU MEZINÁRODNÍCH VZTAHŮ.	227
Summary	232
Literatura	233
Rejstřík	246